

Cooperació catalana

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

Juliol 2019

Any 40è

PVP 3,00 €

Llegeix la revista mensual del cooperativisme català — rocagales.cat

TaT_lab, art aplicat a la vida

Pàg. 10

M. Lluïsa Navarro,
«les dones sempre hem
de demostrar que valem»

Pàg. 13

Unió Cooperatista,
La intel·ligència al servei
de la cooperació

Pàg. 20

La nit de la Roca i Galès,
Premis Jacint Dunyó, Albert
P. Bastardas i Benet Vigo

Pàg. 18

Prevençió de Riscos Laborals

Única cooperativa catalana acreditada
com a Servei de Prevenció Aliè

99%

de renovacions
anuals

9,1

valoració dels
nostres clients

15

anys fent
prevenció

- Salut i benestar des de la integració de la prevenció a la producció
- Eficàcia, adaptabilitat i implicació al servei del desenvolupament de les empreses
- Un model de treball flexible en base a normes internacionals de qualitat

www.sepra.cat

"... Incerteses, dubtes, problemes...?"

LLUITEM PLEGATS!!

· ESPECIALISTES EN COOPERATIVES ·

GABINET JOAN JOSEP GONZÀLEZ, S.L.

- Planificació i Gestió Comptable
- Declaració Impost de Societats
- Estudis Econòmics de Viabilitat i Plantejament de futur
- Control Pressupostari
- Diagnòstic econòmics, financers i de sistemes de control de la Cooperativa
- Assistència de Membres de les Comissions de Vigilància i Junes Rectores
- Consultes sobre problemàtica econòmica, comptable i fiscal

GONZALEZ & CIA AUDITORS
AUDITORES CENSORES JURADOS DE CUENTAS

- Auditores de Comptes Anuals
- Auditories i Revisió dels Comptes
- Projectes de Fusió i Escissió
- Auditoria de Gestió
- Informes especials

Pensem com tu. La feina,... ben feta.

GIRONA 38 1ª 1ª · 08010 BARCELONA · Telèfon 93 265 35 05 Fax 93 232 56 13
e-mail: gjig@gonzalezauditors.com

www.cronda.coop

1 de cada 4 catalans i catalanes de més de 16 anys treballa, compra o participa en una cooperativa

Al Col·lectiu Ronda apostem perquè el centre de l'economia siguem les persones

Al servei de les cooperatives i l'economia social

Assessorament, gestió i suport a l'administració d'empreses cooperatives, fundacions i organitzacions sense ànim de lucre en l'àmbit laboral, comptable, fiscal, econòmic i de consultoria especialitzada

ASSESSORAMENT JURÍDIC COMPROMÈS

 Col·lectiu Ronda

Segueix-nos a les xarxes

@rocagales

/FundacioRocaGales.5

www.rocagales.cat

Editora: Fundació Roca Galès

Redacció i administració:

Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - cc@rocagales.cat
www.rocagales.cat

Coordinació: Agnès Giner.

Consell assessor: Miquel Corna, Enric Dalmau, Agnès Giner, Carla Liébana, M. Lluïsa Navarro, Xavi Palos, Montse Pallarés, Jordi París, Joseba Polanco, Ricard Pedreira, Esteve Puigferrat i Olga Ruiz.

Els autors són responsables dels articles signats. Ni la direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir els textos aquí inscrits

Foto portada: TAT_lab.

Disseny, maquetació i impressió:

L'Apòstrof, SCCL, i Cevagraf, SCCL.

Dipòsit legal B-22.823/80

ISSN 1133-8415.

Aquesta revista ha estat impresa en paper ecològic.

 Generalitat de Catalunya

Sumari

04

TORNAVEU

Jordi Busquet i Albertí

05

EDITORIAL

Al voltant dels llaços grocs

06

NOTICIARI

Montse Pallarés.

09

COOPERATIVES DE CATALUNYA

Cooperativitzar els municipis

Confederació de Cooperatives de Catalunya.

10

LES NOSTRES COOPERATIVES

TaT_lab, art aplicat

Pep Valenzuela.

13

L'ENTREVISTA

Maria Lluïsa Navarro

Montse Pallarés.

16

MEMÒRIA COOPERATIVA

Intel·ligència col·lectiva: la cooperativa única. Unió cooperatista Barcelonès

Marc Dalmau i Torvà.

18

CRÒNICA

Nit Fundació Roca i Galès

Pep Valenzuela.

22

MEMÒRIA SOCIAL

Fem memòria 2018

FRG / Pol·len Ed.

24

SALUT COOPERATIVA

Inseminació de confiança, segura i ètica

Cos, Cooperativa de Salut.

27

RESSENYA

Quaranta anys i tot per fer
Carme Giménez Capdevila.

Un parell de preguntes (que en són tres) a:

Jordi Busquet i Albertí

(Barcelona, 1969), president de la Federació de Mutualitats de Catalunya

Del cooperativisme m'atreu que és un model d'economia social i solidària. Té present que el més important són les persones. És capaç d'adaptar-se a escenaris diversos i adversos. Té el deure i el poder d'actuar per a un futur sostenible, així com continuar essent el motor de l'economia, que permet distribuir en forma equitativa les riqueses que es generen per al benestar de la societat. Tant els socis com els treballadors són responsables del futur col·lectiu. Aprenent a buscar estratègies col·lectives i buscant consensos amb la resta davant de qualsevol repte a afrontar, fomenta la implicació de tots.

En canvi, no em convenç tant, que en una societat com l'actual en la qual els canvis de mercat són constants, és necessària una presa de decisions ràpida. Com que la presa de decisions es duu a terme per nombre important de membres, pot arribar a provocar que es retardi l'elecció d'una alternativa. No es poden contractar la quantitat de treballadors que es desitgin, perquè hi ha uns límits marcats per la llei en aquest àmbit.

Entenc que intercooperar entre cooperatives, i també amb altres entitats de l'economia social com les mutualitats de previsió social, consisteix a definir i executar un projecte amb la participació de diferents entitats amb els seus respectius equips. S'ha de tenir en compte les entitats amb les quals es voldria treballar pel tipus d'aprenentatge col·lectiu que significaria per al grup humà: posar les persones en el centre. S'hauria de crear un projecte i definir les entitats que participaran segons les necessitats i les funcions dintre del projecte. A vegades el que es planteja com a intercooperació és competició entre equips i persones que generen alternatives incoherents amb els seus principis. Per això s'ha de conèixer les propostes d'altres equips i aprendre a funcionar en un grup de cooperatives, fomentant així la diversitat de models de treball i execució del treball. Es poden generar ingressos de forma equitativa, compartint oportunitats amb la xarxa d'economia social i solidària.

A1 voltant dels llaços grocs

Aquests que vivim són temps en els quals s'intenta polaritzar el debat públic, en els quals la política és usada com a arma llancívola, com a pretext i com a vergonya. La política ha de servir per construir un món millor i per facilitar la convivència. Però alguns interessos partidistes ignoren la política, la democràcia i els drets humans i es volen erigir en política quan l'únic que són és soroll. I el cooperativisme és política. Perquè tot és política, perquè allò personal és polític, també, o perquè si volem fer del món un lloc millor ho hem de fer a través de la política i de la transformació social i econòmica.

Tenim dues coses a dir. D'entrada, que posar un llaç groc és una vindicació dels drets humans, i un gest a favor de la llibertat d'expressió i de la nostra voluntat que no hi hagi presos polítics. De l'altra, que no hi ha res neutral en el món en què vivim i que tot és política i totes tenim una ideologia. O estem a favor dels drets humans o hi estem en contra.

Cal prendre partit. I com a cooperativistes i defensores de la democràcia i de la justícia social no podem fer veure que no passa res, no podem mirar cap a una altra banda.

Per tant, el llaç groc continuarà a la coberta d'aquesta revista fins que els presos i les preses polítiques no surtin de la presó i les exiliades tornin a casa.

ASSEMBLEA DE L'APPEC

El passat dimecres 5 de juny vam assistir a l'assemblea general ordinària de l'APPEC, l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català, de la qual la nostra revista forma part, que va tenir lloc al Centre Excursionista de Catalunya. A l'assemblea es van aprovar per unanimitat tant la memòria d'activitats i els comptes del 2018, com el pressupost per a l'any 2019. Durant l'assemblea es va presentar la nova campanya de l'entitat «Sigues lliure, llegeix», que convidava a llegir mitjans de comunicació en català. La campanya és en format digital i hi han participat moltes cares conegudes, com ara Pepa Plana, Eliseu Climent i Toni Soler. Diferents versions dels espots es poden veure a les xarxes socials i aviat també s'emetrà a la televisió pública catalana amb l'objectiu d'arribar al màxim de públic.

NOTÍCIES DE COOP57

Aquest mes de juny Coop57 ha estat de celebració per dos motius. El primer fou la constitució de la setena secció territorial de la cooperativa: Coop57 Astúries que, després de 6 anys de treball intens per part del seu grup promotor, han consolidat el projecte. L'enfortiment del teixit i la creació de dinàmiques al territori han fet possible aquesta nova fita de la cooperativa de serveis financers. D'altra banda, la secció territorial de Coop57 Andalusia va celebrar el seu desè aniversari amb la presència de la resta de seccions territorials i dels diferents òrgans que formen la cooperativa.

Un any més, els

PREMIS

economia social

EDICIÓ
2019

**als millors treballs
de Fi de Grau, Fi de
Màster o Postgrau**

Pots guanyar fins a 1.200 €
(més 300 € en productes i
serveis del mercat Social)

fent el teu treball sobre
temàtica vinculada a:

**TERCER SECTOR
ECONOMIA SOCIAL
O COOPERATIVES**

Per a més informació
sobre els Premis aracoop
2019, escriu a
premis@rocagales.cat o
entra al web:

www.aracoop.coop/premis

MEDALLA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA PER A ARCADI OLIVERES

El dia 6 de juny Arcadi Oliveres va rebre de mans de l'alcaldessa en funcions de Barcelona, Ada Colau, la Medalla al Mèrit Cívic de la ciutat. Amb aquest reconeixement, l'Ajuntament de Barcelona vol reconèixer la trajectòria de l'Arcadi Oliveres a favor de la justícia social i la pau i la defensa dels drets humans, que han caracteritzat tota la seva vida. L'acte va tenir lloc al Saló de Cent de l'Ajuntament. Durant el seu discurs, Arcadi Oliveres va reivindicar la ciutat de Barcelona com un indret de desobediència civil, a través de fets destacats de la seva història, i va recordar els presos i les preses i exiliades polítiques.

VINITFEST 2019

El 6 de juliol tindrà lloc a la Catedral del Vi de Nulles el Vinitfest, la festa major del vi, que arribarà a la seva vuitena edició, combinant vi, art, música i gastronomia. La Catedral del Vi de Nulles és un celler modernista centenari que continua funcionant avui dia amb plena activitat. Les entrades es troben a la venda a www.adernats.cat i a la vinoteca Adernats a Nulles. Per a més informació es pot trucar al telèfon 977 602 622 (ext. 105) en horari de botiga.

Ja queda menys per a la VIII edició de la FESC

El lema escollit per la Fira d'Economia Solidària, que se celebrarà els dies 25, 26 i 27 d'octubre al recinte Fabra i Coats del barri de Sant Andreu de Barcelona, és «L'economia ha canviat. I tu, a què aspirem?» El cartell s'inspira en l'estètica de la construcció de la societat de consum dels anys 50. La intenció del lema d'enguany i del cartell que l'acompanya és posar de manifest que el model econòmic ha canviat i que existeixen alternatives tant al consumisme com al model econòmic capitalista imperant. Les inscripcions per a la Fira d'Economia Solidària romandran obertes fins al dia 10 de setembre. Les entitats que encara no hagin fet la inscripció ho poden fer al web de la FESC.

CURS AL PROFESSORAT SOBRE ECONOMIA SOCIAL I FINANCES ÈTIQUES

Sota el títol «L'economia social i les finances ètiques a l'educació secundària», el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya impartirà un curs de 30 hores, repartit en 5 sessions entre l'1 i el 5 de juliol. El curs compta amb la participació de les cooperatives Nusos i Eduxarxa i està coordinat per la Confederació de Cooperatives de Catalunya. L'objectiu del curs és capacitar el professorat en el disseny d'activitats adients i significatives en l'àmbit de l'economia social i les finances ètiques, adreçades a les necessitats de l'alumnat d'educació secundària. Es treballaran els recursos educatius existents i se'n crearan de nous d'acord a les necessitats específiques del curs. Com a cloenda del curs es farà una visita a l'exposició «Catalunya, Terra Cooperativa».

ASSEMBLES DE LES DIFERENTS FEDERACIONS DE COOPERATIVES DE CATALUNYA

Entre els mesos de maig i juny –com és habitual per aquestes dates– han tingut lloc les assemblees de les federacions de cooperatives de Catalunya. La primera a celebrar-se va ser l'assemblea de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, que va tenir lloc el 17 de maig a Santa Bàrbara i que va comptar amb la presència del president de la Generalitat de Catalunya, Quim Torra. El dia 14 de juny, a la seu de Barcelona Activa, al carrer Llacuna de Barcelona, va tenir lloc l'assemblea de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i el dia 17 de juny es va celebrar, al carrer Premià, també de Barcelona, l'Assemblea de la Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya.

125è ANIVERSARI DE LA COOPERATIVA AGRÍCOLA DE BARBERÀ DE LA CONCA

El dia 16 de juny, la Cooperativa Agrícola de Barberà de la Conca va celebrar el seu 125è aniversari, coincidint amb la Festa del Trepal del municipi. Entre els actes que es van dur a terme cal destacar la inauguració de l'«Oda al passat», de l'artista Enric Adserà Riba, un gran collage muntat sobre una de les tines de portland del celler modernista de la cooperativa; també es va presentar el vi escumós Cabanal 125, elaborat amb mètodes ancestrals a partir de la barreja de les cinc varietats de raïm que han entrat a les 125 veremes de la cooperativa: macabeu, parellada, trepat, valenciana i panser. La Cooperativa Agrícola de Barberà compta, en l'actualitat, amb 135 socis i produeix 1,8 milions de quilos de raïm anuals. Forma part de la cooperativa de segon grau Cevipe i del grup Castell d'Or.

25è ANIVERSARI DE LA FUNDACIÓ CEPAIM

El passat dia 7 de juny la Fundació CEPAIM va fer una festa per commemorar el seu 25è aniversari. La jornada va consistir en un dia de portes obertes amb una mostra de música súff i maliana, un teatrefòrum a càrrec de La Xixa Teatre i un videofòrum amb el documental *Realitats migrants*. La Fundació promou un model de societat inclusiva i intercultural a favor de l'accés ple als drets de ciutadania de les persones més vulnerables de la societat, especialment, les persones migrades. L'organització treballa en el desenvolupament de polítiques de lluita contra totes les formes d'exclusió social i col·labora en el desenvolupament dels territoris locals i dels països d'origen de les persones migrants.

COOPERATIVITZAR ELS MUNICIPIS

Confederació de Cooperatives de Catalunya

@cooperativesCAT

Tot just fa unes setmanes que s'han constituït els governs municipals i tornem a posar a sobre la taula les mesures que des del cooperativisme proposem per fer créixer la democràcia econòmica. Les diferents organitzacions del cooperativisme i de l'economia social hem fet propostes perquè dins l'agenda municipal, àmbit polític de primer nivell, es comenci la política pública per mantenir l'impuls del cooperativisme i l'economia social.

Des de CoopCat hem establert cinc eixos per a la col·laboració amb els municipis: mesures per a la participació socioeconòmica; per a la promoció econòmica, la dinamització local i la corresponsabilitat; per a la gestió cooperativa, la compra i la concertació pública responsable; per a la continuïtat empresarial i la intercooperació, i, finalment, per a l'educació, la recerca i el desenvolupament.

Amb la consideració que, per a les administracions locals, el cooperativisme és un agent imprescindible de democratització econòmica i, alhora, és un element transformador, proposem la incorporació del cooperativisme als espais de decisió de la política econòmica local i que es creïn consells municipals o grups de treball on el conjunt de l'àmbit socioeconòmic cooperatiu proposi, supervisi i avaluï polítiques de promoció de l'empresa cooperativa i generi propostes de transició econòmica i sostenible pel conjunt de l'economia local.

La diversitat del cooperativisme que s'implanta a través de diferents models de fer empresa, heterogenis, sectorialment i per la dimensió, les converteixen en un element de promoció econòmica i de dinamització local amb plena corresponsabilitat, per tal d'afavorir l'autoocupació i les aliances entre empreses. Però això, requereix dotar a les àrees de promoció econòmica local de recursos i pressupostos per difondre l'economia social i formar a la societat,

el personal de l'administració local i els prescriptors i les assessories, sense oblidar els àmbits de què disposa el municipi per ser proactiu en aquesta acció: fires, mercats municipals, impuls del consum responsable i el mercat social, impulsar els projectes que incorporin la corresponsabilitat de la societat i de les famílies.

En la línia d'impulsar la corresponsabilitat, les cooperatives són un soci de confiança per a l'administració local, ja que obren un espai de col·laboració en la gestió eficient de serveis públics, així com en la promoció de polítiques que impulsin l'assoliment de drets fonamentals de les persones –habitatge, treball... Afavorir cooperatives que tinguin la condició de sense ànim de lucre, a partir de la concertació publicoprivada, quan parlem de serveis públics, possibilitat que, conjuntament, es contribueixi al desenvolupament local transformador.

A més, els municipis poden contribuir a la generació i retenció d'ocupació si s'articulen mesures de suport municipal a la continuïtat empresarial, mitjançant fórmules d'economia social i cooperativisme i, alhora, s'impulsen mesures per afavorir la intercooperació empresarial.

Per sembrar les llavors de la vertebració social, els municipis poden comunicar la funció social que tenen les cooperatives, afegides a la funció econòmica, ja que poden incidir en tots els estadis de la persona: des de la infantesa a la vellesa, passant per la joventut i l'adulesa. Per tant, poden fomentar l'aprenentatge del cooperativisme des dels primers estadis de l'educació de la persona per aconseguir unes societats en què les desigualtats socials es redueixin.

Totes aquestes mesures les hem desenvolupat de manera més detallada en el document «5 mesures per cooperativitzar els nostres municipis» que es poden consultar al web.

TaT_lab cooperativa:

art aplicat a la vida quotidiana i a la societat

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

La cooperativa TaT_lab és «un estudi creatiu amb una llarga trajectòria en el concepte, organització, disseny, producció i muntatge d'exposicions dins les àrees de patrimoni, belles arts i arts aplicades, i de promoció de continguts socials i solidaris», i així una experiència pionera on es troben les arts plàstiques i la museística amb el cooperativisme de treball.

Tono Framis i Toni Giró, al Palau de la Virreina.

«Catalunya, terra cooperativa» és una exposició de la qual les lectores i lectors de *Cooperació Catalana* tenen informació i, segurament, han pogut visitar en algun dels locals on ha estat instal·lada des que fou inaugurada al Museu d'Història de Catalunya el passat 20 de novembre. El disseny i la producció van ser responsabilitat de TaT_lab.

Són 20 anys com a cooperativa, després d'una sòlida experiència prèvia com a companys i amics estudiants de Belles Arts, dedicats al sector de la cultura, principalment arts plàstiques, intervenint en el disseny d'espais, muntatge, producció i gestió; però també creant escenografies per a teatre, exposicions i muntatges d'història (treballs sobre la Batalla de l'Ebre, per exemple), i ciències naturals (al Museu Darder de Banyoles).

Explicant les raons de ser cooperativa en aquest àmbit, declara Toni Giró que «des dels inicis sempre vam tenir clar que no establíem una diferenciació entre treball intel·lectual i creatiu, de disseny o creació del tipus

que sigui, d'una idea fins a l'elaboració d'un projecte expositiu i la part més de producció i muntatge».

Considera que aquesta característica «ens ha singularitzat molt de temps, perquè la nostra experiència com a artistes és múltiple, plural, no hi ha una separació entre el que prové del concepte i la idea i el que realitza amb les mans, com sí que es dona molt en el món de l'empresa mercantil: els que pensen i els que fan. I afegeix que això ha simbolitzat el tipus de respostes creatives i d'implementacions que fan en l'àmbit expositiu. Així, doncs, tenen control de tots els processos i projectes creatius, i intenten que sigui així també quan col·laboren amb altres persones, proveïdors, professionals o autònoms.

Treballen per demanda i per oferta, explica Tono Framis, l'altre soci fundador de TaT_lab. Afirmar que és molt apreciada la seva experiència, perquè abasten el cicle o procés tot: gestió, coordinació, producció, disseny, muntatge, desmuntatge, manteniment... i també les exposicions itinerants.

ART LARSON

D'altra banda, explica, «funcionem com a estudi de disseny, productora cultural o empresa de producció i muntatge. Amb el valor afegit que, pel fet de tenir experiència com a artistes, entenem molt bé quins són els processos, sobretot, com ens passa en els darrers anys, especialment en exposicions d'art contemporani, quan cal una interlocució amb els artistes i les seves obres». En Tono emfasitza que són «molt aventurats en la creació, però molt realistes en les capacitats de producció. I això, sobretot en moments de crisi, s'agraeix molt».

Fora les feines citades a l'inici, treballen molt a la Virreina, des de fa anys, amb exposicions que, en algun cas, han guanyat premis Ciutat de Barcelona. En destaquen, d'altra banda, una d'itinerant sobre Joan Brossa, de fa uns 8 anys, que encara roda per ciutats de l'Estat espanyol. Han fet projectes sobre videojocs: «a nosaltres ens agrada molt buscar una mica els tres peus al gat. Veure com d'un tema que en principi no tenim per què ser grans coneixedors,

amb l'acompanyament d'experts podem ajudar i agilitzar una mica la visualització, divulgació, en un llençatge per a la gent».

Així mateix, i això ve dels orígens, junt amb el treball col·lectiu, han preservat el temps i els projectes personals, «conciliant la feina amb la vida de família o projectes personals individuals», destaca en Toni, que és una cosa que al mateix temps, afegeix en Tono, «ha beneficiat molt el patrimoni conceptual i creatiu de TaT_lab, perquè les experiències personals com a artistes les hem pogut traslladar a la cooperativa; i en sentit invers, experiències i experiments que ha desenvolupat la cooperativa han reverterit en bagatge o tarannà que pots desenvolupar després personalment».

Després de temps treballant en el marc d'una dita Associació d'Art Contemporani, tots dos decidiren formalitzar el projecte com a cooperativa. Creien que com a artistes podíem intervenir en altres terrenys. En aquell moment, recorda en Toni, «això ho feien molt els arquitectes,

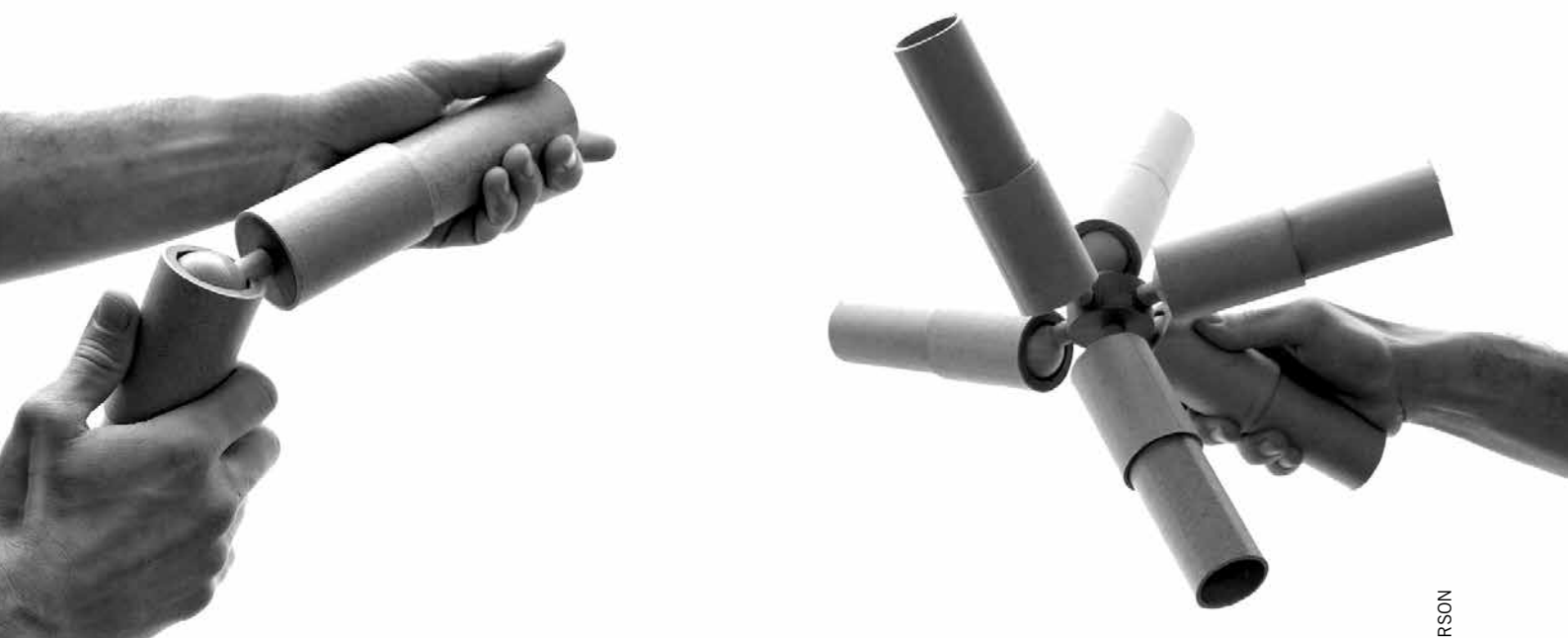
Aquí hem trobat un espai per pensar (deu anys d'exploracions). Fabra i Coats Centre d'Art Contemporani, Barcelona 2019

d'intervenir en projectes culturals més amplis. Partíem, a més, de referències estètiques com la Bauhaus i el constructivisme rus, de l'«art aplicat a la vida quotidiana i a la societat, i veíem que hi teníem una escletxa». El tercer soci fundador va ser Pep Dardanyà, antropòleg, que aportava una altra mirada; va ser substituït, però, anys més tard per Art Larson, format en Belles Arts.

La cooperativa és la forma que els era afí, explica en Tono. Tot i així, no han crescut en nombre de socis i, explica: «el sector és molt volàtil, viu a expenses dels grans moments

“

«Una bona manera per treballar, també des del punt de vista ideològic, era amb perspectiva de decreixement, que limita la despesa»

ART LARSON

culturals de la ciutat, i nosaltres no hem sigut mai una empresa de les grans que munta la gran estructura i després deixa la gent amb el cul enlaire». Quan cal, contracten col·laboradors, «però amb relació molt horitzontal, de cooperació entre professionals, integrant des de l'inici, sense direcció vertical, és transversal tot». Al mateix temps, treballem per a molts clients i cada projecte és diferent, «necessitem gran capacitat d'adaptació».

Han tingut locals a diversos barris de Barcelona, però van veure que això estava «connectat al motor de la gentrificació», constata en Toni. «Al final, no dones garantia de credibilitat als moviments urbanístics i de motor cultural, ens vam adonar que una bona manera per treballar, també des del punt de vista ideològic, era fer-ho amb perspectiva de decreixement, i vam optar per no tenir taller, que, a més, genera una despesa molt gran. Al final la nostra marca és la qualitat de la feina feta». D'altra banda, sempre treballen en diferents ciutats i llocs, el taller fix no és un espai necessari i tècnicament és possible ser nòmada.

Tot començant la feina a poc a poc, han agafat clients en paral·lel

a les capacitats de l'equip, cosa que els ha estalviat problemes financers. Han hagut de renunciar a competir per grans projectes amb empreses potents i facturació molt superior. No s'han pogut, però, estalviar alguna crisi, com, per exemple, per estar fidelitzat amb pocs clients i perquè les institucions paguen a llarg termini. «Hem après dues coses –assegura en Toni–, que amb els

El sistema *Utub* abarateix molt els costos i és ecològic.

mitjans propis no és suficient i cal algun tipus de finançament, línia de crèdit o altres; i l'altra cosa, que cal diversificar al màxim la clientela i la tipologia de feina».

En tot cas, les crisis han servit per repensar, avaluar i mirar endavant. Recorda en Tono que així va néixer el projecte i exposició «Territori maquis», sobre els guerrillers a Girona, en el qual van participar 4 museus, tot i que, ja acabat, no va poder veure la llum per la crisi del 2007. També van crear el sistema *Utub*, «un sistema expositiu a base de tubs de cartó que abarateix molt els costos, és ecològic i fàcil de transportar».

Per al finançament, treballen amb Coop57 i Fiare, entitats de les quals són socis. En tot cas, afirma en Toni, «sempre procurem no gastar més del que tenim o vindrà. Una de les raons del decreixement és minimitzar al màxim possible la necessitat de línies de crèdit, generar estalvi suficient, i no tenir despesa que puguem evitar».

TaT_lab és també membre de la Federació, de la XES i d'Innovació Sostenible Sin Obsolescència Programada.

“
Han preservat el temps i els projectes personals, conciliant la feina amb la vida de família o projectes personals.

La M. Lluïsa Navarro va deixar el patronat de la Fundació Roca Galès el juny de 2019, després de 12 anys en què ha treballat per al cooperativisme. També ha format part del consell de redacció d'aquesta revista i ha estat tesorera de la Fundació. Uns dies abans de deixar el càrrec ens hi trobem per parlar de les seves experiències i del seu pas per la Fundació.

Maria Lluïsa Navarro

Un personatge històric que voldries conèixer: Beethoven.

Una lectura imprescindible: qualsevol llibre d'història

Un perfil de Twitter que no pots deixar de seguir: no segueixo ningú a Twitter

No podries viure sense: música

Encara tens pendent: escriure un llibre

El cooperativisme és: una forma d'empresa

«Si ets una dona cada vegada has d'anar demostrant que vals, durant tota la teva vida i fins al final»

Lluïsa Navarro ha estat membre del consell de redacció d'aquesta revista durant deu anys.

Com vas arribar al cooperativisme?

El meu primer contacte amb el cooperativisme va ser durant els meus estudis, les empreses cooperatives eren un dels tipus d'empresa que s'estudiaven quan vaig fer la carrera. Però no havia tingut mai cap contacte directe amb el cooperativisme fins que no vaig arribar a la Fundació Roca Galès. En Juanjo [Joan Josep González] i jo vam estudiar junts i ens coneixíem de feia anys. Quan em vaig jubilar ell era patró de la Fundació i vaig començar a col·laborar-hi en algunes coses. Aleshores vaig conèixer la Núria Esteve, que en aquell moment era la presidenta de la Fundació, i ella em va convidar a participar-hi. Vaig començar col·laborant en la revista *Cooperació Catalana* i durant un parell d'anys, abans de ser membre del patronat, vaig formar part del consell de redacció. De fet, encara en formo part, no he deixat mai de venir a les reunions del consell de redacció, si no és per alguna urgència. Després de dos anys en el consell de redacció de la revista, la Núria em va proposar formar part del patronat. Una de les coses que van pesar més en aquesta decisió va ser el fet que jo havia estudiat econòmiques i m'havia dedicat a l'economia. Tant la Núria com el patronat van considerar que valia la pena incorporar a la Fundació una persona amb aquestes característiques.

“

«L'orientació de les administracions pot canviar, i poden decidir no donar suport al cooperativisme»

En tots aquests anys que portes a la FRG has viscut algun canvi substancial?

Els canvis que he vist són petits i tenen a veure amb el fet que cada persona porta les coses a la seva manera. Cada president té el seu propi estil de fer les coses, la Núria treballava d'una manera determinada, el Juanjo feia les coses d'una altra manera i ara el Xavi Palos [actual president de la Fundació Roca i Galès] també ha portat canvis a la Fundació. Personalment, he de dir que l'època en què el Juanjo va ser president va ser la que jo em vaig sentir més integrada a la Fundació. Perquè el seu tarannà té més a veure amb el meu. En aquella època vaig començar a exercir el càrrec de tesorera, tot i que és un càrrec que no figura com a obligatori als estatuts. I també vaig substituir el Juanjo en tasques

en les quals ell no arribava com a representant de la Fundació. En arribar el Xavi, l'any 2015, les coses van canviar i es van començar a fer d'una manera diferent. No dic que la manera de fer les coses abans fos millor que la d'ara, però jo sí que em sentia més còmoda abans. Està canviant la manera de portar la Fundació, possiblement abans era més conservador i ara potser no ho és tant. Els temps estan canviant i les persones canvien. Nosaltres fèiem coses en el passat, però potser no érem tan atrevits. Són dos estils diferents de fer i tots dos són vàlids i respectables, també és veritat que el país també és diferent. D'altra banda, jo també tinc una altra reflexió al respecte i és que, en bona part, el fet de fer-te gran et va marcant unes pautes, perquè el propi cos és diferent.

La funció de la fundació ha canviat en els darrers anys?

La fundació es va formar per mantenir el patrimoni i per gestionar els beneficis d'aquest patrimoni a favor del cooperativisme. Aquesta és la funció fonamental i el motiu pel qual es va crear la fundació: primer, mantenir el patrimoni, que no es perdi, i després, dedicar els beneficis que aquest patrimoni genera a la promoció i la difusió i l'enfortiment del cooperativisme, el benestar social i el medi ambient. Mentre jo he format part de la fundació s'ha complert amb aquests objectius. I no tinc dubte que es continuarà fent. Ara potser hi ha més presència pública de la fundació amb la realització de més xerrades i conferències que quan jo vaig entrar-hi, però la difusió hi ha estat sempre.

Amb els canvis en les institucions, que sembla que aposten més pel cooperativisme i l'economia social, potser aquesta funció de la fundació caldria que canviés? Com ho veus?

Crec que la feina que puguin fer les administracions és una cosa i la feina que fa i que ha de fer la fundació n'és una altra. És veritat que la necessitat de promoure el cooperativisme era més urgent fa 40 anys que ara. Però l'orientació de les administracions pot canviar i poden decidir no donar suport al cooperativisme. La fundació ha de seguir complint els seus principis fundacionals. No podem deixar en mans de les administracions el futur del cooperativisme. El cooperativisme l'han de construir i promocionar les entitats que en formen part.

Per què has decidit plegar ara?

Perquè m'he anat fent gran, tothom es fa gran. Al juny faré 79 anys. I ja en porto 12 aquí i considero que les coses s'han de renovar i moltes vegades venir des d'Argentona em fa mandra o m'és pesat i penso que s'ha de donar pas a la joventut, jo ja he fet moltes coses i no vull arribar als 80 anys com a patrona, arribant als 79 ja en tinc prou! [Riures] I vull fer altres coses i prendre-m'ho tot amb més calma i tranquil·litat i amb la idea de tenir més llibertat. M'estic traient de sobre totes les responsabilitats que tinc, l'any passat vaig plegar del Museu del Càntir d'Argentona i aquest any plego com a patrona de la FRG. Vull tenir llibertat per fer el que vull sense

“

«El cooperativisme l'han de construir i promocionar les entitats que en formen part»

tenir obligacions. A part que considero que s'ha de deixar pas a la joventut i a la gent amb altres idees.

Quan vaig entrevistar el Josep Busquets una de les coses que em va semblar interessants va ser que em va dir que a la gent gran se l'aparta i d'aquesta manera moltes vegades es bandeja el coneixement que posseeixen i l'experiència. Què en penses?

Això és veritat, perquè tots, i dic tots perquè jo també ho feia de jove, apartem la gent gran de tota una sèrie de coses. De totes maneres, ara veig que és un error perquè la gent gran podem oferir una part important del nostre temps (des que m'he jubilat m'he dedicat a fer coses i a col·laborar amb diferents entitats) i crec que val la pena aprofitar tant els coneixements com l'experiència que la gent gran tenim. Però entenc que per a un jove és molt difícil fer cas d'una persona gran, i dic que ho entenc perquè a mi també m'ha passat. Jo també he estat jove. Amb l'agregant que les diferències entre la gent de la meua edat i la gent jove són més grans ara que fa uns anys, a causa de la tecnologia i de la bretxa que de vegades suposa fins i tot entre avis i nets. D'altra banda, tothom vol tenir la seva pròpia experiència. Als humans ens és molt difícil viure amb les experiències dels altres i encara que t'adverteixin en contra de fer una cosa en què prendràs mal, la vols fer per tu mateix.

Pel que fa a l'economia, que ha estat la teua professió, com veus l'economia feminista?

Jo no parlo de feminisme. Jo crec que les persones tenim un cervell, que no és

ni masculí ni femení. És un cervell. Sí que passa, però, que de petit només pel fet de ser físicament una nena o un nen t'encarrilen a fer unes determinades coses, sobretot abans, ara no tant. El cervell i la manera de fer és la mateixa i no té res a veure amb el físic. Hi ha moltes dones al llarg de la història que han fet coses, però si ets una dona et trobes amb més entrebancs i costa més sortir-te'n. Si ets una dona cada vegada has d'anar demostrant que vals, durant tota la teua vida i fins al final. El que s'ha de fer és deixar que les criatures segueixin els seus gustos i els seus instints i no condicionar-les a fer una cosa o una altra en funció de si han nascut nens o nenes.

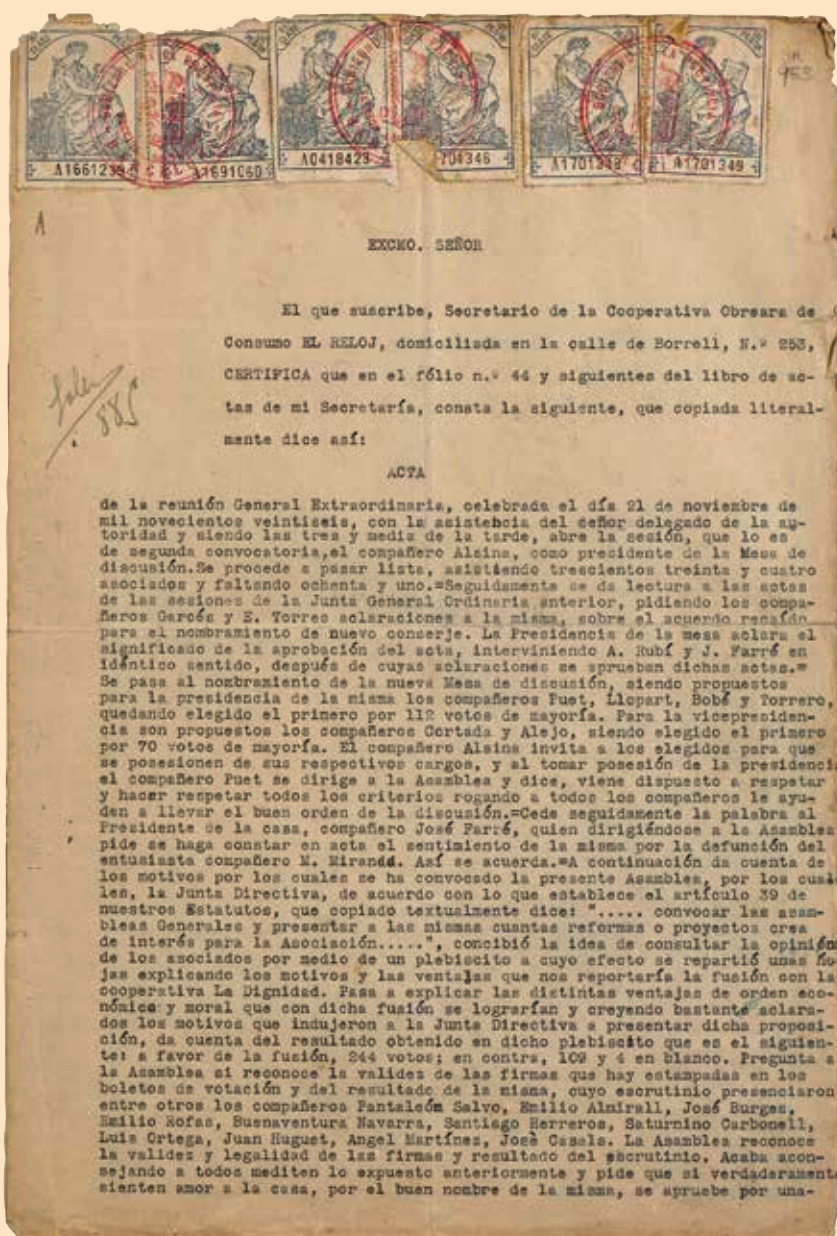
I pel que fa a l'economia feminista des del punt de vista de l'economia reproductiva? La que no genera benefici capitalista, què hi dius?

Alguna cosa he llegit. Parlar només de benefici capitalista és un error. El problema està en que qualsevol empresa, encara que aquesta empresa sigui cooperativa, vol obtenir beneficis. Una empresa que no obté beneficis està condemnada al fracàs. Passa que aquests beneficis es poden obtenir de moltes maneres i poden ser molt diversos. No sempre han de ser diners. Tot depèn de cap on tiris tu. Es poden crear beneficis socials, impacte en el territori, etc. Aquest és un altre tipus d'economia que també és productiva, perquè s'estan produint uns beneficis encara que aquests no tinguin a veure amb el capital.

INTEL·LIGÈNCIA COL·LECTIVA: LA COOPERATIVA ÚNICA

Unió Cooperatista Barcelonesa (1901-1977)

Marc Dalmau i Torvà

Acta de fusión
entre la Sociedad
Cooperativa Obrera
de Consumo, La
Dignidad i la
Societat Cooperativa
El Reloj, que
dona lloc a la
Unió Cooperatista
Barcelonesa (UCB).

Carnet mensual de
la Unió Cooperatista
Barcelonesa.

U. C. B. **PEDIDO** sección _____ día _____ de _____ No 001606

Cantidad	ARTICULO	Coste	Venta
5	Botas de caña "Rosa" de caña	250	72
1	" " " " " "	28	72
1	" " " " " "	104	144
5	" " " " " "	155	84
1	" " " " " "	52	62
20	Botas "Vasquez" de caña de 20 pares	1540	28
2	" " " " " "	20	10
2	" " " " " "	154	72
20	" " " " " "	440	33
30	" " " " " "	440	32
40	" " " " " "	1120	82
10	" " " " " "	540	54
60	" " " " " "	1520	28
24	" " " " " "	1200	50
14	" " " " " "	420	30
40	" " " " " "	1200	24

Albarans de les comandes.

La cooperació és la intel·ligència entre els homes de bona voluntat que creuen en la possibilitat d'una vida digna per a la Humanitat, pel treball, per l'amor i per la pau.

Juli Blanquer, soci de la UCB, 1936.

Tot i que se n'ha perdut l'accepció, a inicis del segle passat, el concepte d'*intel·ligència* assenyalava la capacitat d'entendre's entre les persones. Fer *intel·ligència*, *intel·ligenciar-se*, per tant, era sinònim d'unir esforços, posar en comú els enteniments, associar-se per donar-se suport mutu. Seguint l'estela de Kropotkin, els obrers d'entreguerres dedicaren els esforços a estrènyer el vincle i fer més forta la unió, perquè sabien que no sobrevivia el més fort, sinó el qui tenia la millor capacitat d'ajuntar-se amb els altres. L'*intel·ligent*, llavors, era cooperar.

La Unió Cooperatista Barcelonesa nasqué el gener de 1927 de la fusió entre dues cooperatives veïnes, El Rellotge (1901) i La Dignitat (1903), de la barriada Batlló o del Ninot. L'experiència no deixà de ser un projecte d'unió per eixamplar la capacitat emancipadora de les cooperatives. De fet, la concentració en fou un dels debats centrals, en un capitalisme en reestructuració. La Cooperativa Única havia de ser al cooperativisme el que el Sindicat Únic al sindicalisme, un canvi d'estratègia per optimitzar les formes de protesta i el contrapoder proletari. Front el «raqutisme» imperant, emulant l'exemple internacional, les cooperatives catalanes havien de fer *intel·ligència* i fusionar-se.

Més enllà de les relacions de veïnatge, la intercooperació començà amb el Forn Col·lectiu de Les Corts (1905), i culminà, després d'anys de debat, amb la creació de la Unió Cooperatista Barcelonesa, amb 703 socis. El nom acordava amb l'objectiu d'estendre el radi d'acció a totes les entitats de la ciutat. Disposaven de dos seus, la de La Dignitat a Villarroel, 163, destinada a dependència i la de El Rellotge a Borrell, 253, a local social. Al costat hi instal·laren el Forn, una fàbrica d'espardenyes i una de productes

carbònics, un entramat productiu distintiu respecte d'altres entitats. La cooperativa cresqué exponencialment, també en activitat cultural, amb un destacat grup femení. El setembre de 1931 inauguraren un sumptuós edifici a Urgell, 176-180, i quatre anys més tard eren 1.400 socis, 60 treballadors i 60 jubilats cobrant pensió.

La derrota de 1939 significà el principi de la fi. Malgrat assolir les 2.000 famílies amb 3 sucursals el 1942, el context procurà una sèrie de mals resultats, que desembocaren en la necessitat de malvendre's el patrimoni. La davallada fou terrible i hi coadjuvà el Gremi de Forners que el 1948 oferí «l'amortització» dels forns a canvi d'una compensació econòmica. Com a contraprestació, mai podrien tornar a funcionar, un greu contratemps en un dels motors econòmics de l'entitat. A principis de 1960, Pablo Vives Masses, capellà de la parròquia de Sant Isidor, oferí ajuda a canvi d'instal·lar una escola al segon pis, la Institución Pedagógica San Isidro, fou un primer pas cap a la venda de l'immoble que s'aprovà a finals de 1961 –en una reunió de tan sols 85 socis– per 7.300.000 pessetes. Finalment, el juliol de 1977 es certificà la defunció de l'entitat, mentre l'edifici s'havia convertit definitivament en una església. En tals circumstàncies, la Fundació Roca Galès es comprometé a assumir els deutes i conservar la documentació de l'entitat. Gràcies a l'acord, avui podem, humilment, tancar el cercle de la memòria, intentant reconstruir el relat d'*intel·ligència* col·lectiva de la que fou la cooperativa més important de Barcelona.

Estatuts de la UCB.

NIT FUNDACIÓ

Acte de lliurament dels Premis Fundació Roca Galès 2019

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Durant l'acte es van lliurar els Premis Fundació Roca Galès, que inclouen: el Premi Jacint Dunyó, de cooperativisme i economia social i solidària; el Premi Albert Pérez Bastardas, de defensa del medi ambient, sostenibilitat i educació ambiental, i el Premi Benet Vigo, de benestar social.

També es va lliurar l'Ajut a Treballs de recerca en l'àmbit del cooperativisme, en col·laboració amb l'ACCID i es va presentar l'estudi guanyador de l'any passat, així com el resultat de la Beca de Recerca Històrica de l'any anterior.

Foto de família amb totes les persones premiades.

ROCA GALÈS

La seu històrica de la cooperativa Lleialtat Santsenca (1928), salvada de l'especulació immobiliària i la bombolla turística (en volien fer un hotel) per les lluites del barri, i convertida avui en espai municipal de gestió comunitària, va acollir, el passat 24 de maig l'acte de lliurament dels premis Fundació Roca Galès 2019 (FRG).

Són aquests, com va recordar en la presentació Rafael Ricolfe, vicepresident de la Fundació: el Premi Jacint Dunyó, al foment del cooperativisme i l'economia social i solidària; l'Albert Pérez-Bastardas, a la protecció i defensa del medi ambient, l'educació ambiental i la sostenibilitat, i el Benet Vigo, a la promoció del benestar social i la qualitat de vida.

«Els premis tenen una part de reconeixement a la feina feta», subratllà en Ricolfe, així com una altra «d'estímul a continuar treballant pels objectius fundacionals. Volem contribuir a la construcció d'una societat millor, i això en aquests dies, cal dir-ho, passa també per la llibertat de presos polítics i exiliats. Salut i república!», va concloure.

Beca de recerca històrica

Abans de l'entrega d'aquests tres premis, en una sessió conduïda per Carmen Herraz i Ivan Miró, vocals del Patronat, es presentà el treball de Marc Dalmau «La Unió Cooperatista Barcelonesa, la cooperativa única 1901-1977», realitzat amb la beca per recerca històrica dels fons documentals del cooperativisme català, atorgada per la fundació l'any passat.

Dalmau destacà el valor de l'arxiu i documentació que preserva la fundació i que l'ha permès fer aquest treball que «recupera la història d'una de les cooperatives de consum obreres més importants del país» i que és, al temps, «una experiència d'intel·ligència obrera col·lectiva, per la capacitat de pensar-s'hi com a organització i d'entendre la necessitat i potencialitat d'ajuntar-se, associar-se i cooperar».

Ajut per a treballs de recerca en l'àmbit del cooperativisme (FRG-ACCID)

A continuació es va lliurar l'Ajut per a treballs de recerca en l'àmbit del cooperativisme, cofinançada per la Fundació Roca Galès i l'ACCID (Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció), que enguany s'ha atorgat a les professores Nina Magomedova i Marta Mas, i el professor Frederic Marimon, de la Universitat Internacional de Catalunya, pel projecte titulat: «L'impacte de la missió en els objectius economicofinanciers i socials de les cooperatives de Catalunya».

Pel que fa a l'ajut atorgat l'any passat, que ha permès la realització del treball «Factors d'èxit de les cooperatives centenàries catalanes», a càrrec de Iolanda Montagut i Manel Plana, de la Universitat de Lleida, va ser presentat per aquest darrer. «Arribar als 100 anys actiu –destacà Plana–, ja és una dada a tenir en compte i que demana atenció», més encara quan es verifica que «aquestes cooperatives, totes agràries, tenen un paper molt im-

portant com a vertebradores del territori i han demostrat una capacitat de resiliència i adaptació als canvis molt alta».

Premis Fundació Roca Galès

Pel que fa als Premis Fundació Roca Galès, primerament es va lliurar el dedicat a benestar i «millora de les condicions de vida», subratllà l'Ivan en la presentació, i enguany és el **10è premi Benet Vigo**. L'entitat que ha guanyat l'accessit és la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i la Crisi (PAHC) de Sabadell, amb més de 8 anys de lluita pel dret a un habitatge digne. «Les famílies perden el treball i després la casa», declarà en Vicente Palomo, membre de l'entitat, tot informant que, ara, la lluita s'organitza no només per reclamar habitatge, «també fem autogestió i volem crear un supermercat cooperatiu, social i solidari»; un projecte que fan amb suport del Teler cooperatiu i altres entitats locals de l'ESS.

El Primer Premi en l'àmbit del benestar social ha estat per la cooperativa **Diomcoop**, venda, serveis i dignitat; amb 15 persones sòcies, totes d'origen subsaharià. En recollir-lo, la companya Marie Faye, membre del consell rector, explicà que l'experiència té ara 2,5 anys i que «va ser creada per oferir solucions a les persones que feien venda ambulants a la ciutat de Barcelona, dignificar l'ésser humà, donar solidaritat, ajuda mútua i cultura de la pau». Compta amb col·laboració de l'Ajuntament.

Marie Faye va recollir el premi a Diomcoop.

L'accessit del Premi a la defensa del medi ambient, la sostenibilitat i l'educació ambiental, el **21è Albert Pérez-Bastardas**, ha estat per a la cooperativa Espigoladors, que treballa contra el malbaratament alimentari, en favor de l'alimentació saludable i per generar oportunitats laborals tot des d'una perspectiva de preservació mediambiental i sostenibilitat.

El Primer Premi s'ha concedit a la cooperativa **Biciclot**. La Montse Ramírez va agrair el «reconeixment de una trajectòria de més de 30 anys promocionant l'ús de la bicicleta saludable per una ciutat saludable», tot informant que cada any aporten noves iniciatives per «animar els nanos, projectes per crear consciència, contra la contaminació amb exercicis perquè els nanos ho visquin»; i també altres àmbits. Informà que aviat posaran en marxa una «ecobici», bicicleta ecològica que encara està en proves.

Montse Ramírez agraeix el premi a Biciclot.

Finalment, en l'àmbit del cooperativisme i l'economia social i solidària, l'accessit del **27è premi Jacint Dunyó** l'ha rebut una ben coneguda i molt activa cooperativa d'assegurances ètiques de Barcelona, Arç cooperativa. El premi ha anat a parar a una cooperativa que, en paraules d'Ivan Miró, «ha estat un mestratge de compromís amb el cooperativisme, les joves generacions i les lluites socials»; és la gràfica **El Foli Verd**, del barri de Gràcia.

Cristina Beltri va recollir el premi a El Foli Verd.

En nom del col·lectiu, Cristina Beltri recollí el guardó i recordà com, 32 anys abans, extreballadores de l'editorial Bruguera, «que vam estar fins al final, vam decidir fer projectes, i un va ser el nostre», començant en un centre educacional a Gràcia, «i allà continuem». És un «projecte modest», reconegué, «en som pocs, però estem allà amb projectes i causes justes que poden canviar el nostre entorn. És del més important per nosaltres, hem fet teixit amb altres cooperatives i projectes socials, laborals, humans i socials que donen sentit al que fem».

Presentació de la col·lecció «Ramon Perera»

Durant l'acte també es va presentar un projecte molt especial per a la Fundació Roca Galès, dins el seu eix transversal de recuperació de la memòria cooperativa. Es tracta d'una col·lecció d'entrevistes en suport vídeo a membres de la Fundació encarregat i realitzat per l'Observatori de la Vida Quotidiana. La col·lecció es diu «Ramon Perera», en homenatge al «company que tant va estimar la Fundació i que li va dedicar tant de temps i vida», emfasitzà Ivan Miró.

Teresa Ferré, membre de l'Observatori, va presentar la col·lecció tot recordant que el contacte amb la Fundació Roca Galès l'establiren gràcies a Antoni Gavalda, vocal del Patronat, amb qui van establir un diàleg que portà a la decisió de crear un Banc de Memòria del Cooperativisme que avui ja va prenent cos en aquesta col·lecció.

«N'estem aprenent molt, perquè des de diferents experiències vitals i espais com economia, pagesia, habitatge, ens estan ensenyant moltes coses per al present i el futur», destacà Ferré, tot esmentant el paper de dones com la Núria Esteve, expresidenta de la FRG, i la Carme Simó, que va ser presidenta d'una cooperativa agrària.

Cloenda amb Xavi Palos i Jaume Terribas

Cloenda

Xavi Palos, president del patronat de la FRG, tancà l'entrega dels premis i beques lamentant la dificultat i mal triangle d'haver d'escollir només algunes entitats entre les tantes possibles, una llarga llista que va fer pública com a reconeixement a la força, empeny i capacitat d'innovació.

Finalment, abans de l'espectacle de Joan Colomo, Jaume Terribas, primer president de la FRG, es va dirigir a les més de 100 persones assistents per recordar la importància de la formació en el món cooperatiu, «cal conèixer bé la nostra pròpia filosofia»; al mateix temps, va destacar el paper clau del finançament, tot defensant la necessitat de coneixement en aquest àmbit, així com de la creació d'eines pròpies.

Celebrem el cooperativisme al carrer!

DIADA INTERNACIONAL DEL COOPERATIVISME

Dissabte 6 de juliol de 2019

Terrassa, Parc de Sant Jordi

18.30 h

Benvinguda. Mostra d'entitats locals de l'ESS

18.45 h

Espai de cures per Més Revolta (La Revolta)

19.30 h

Exhibició gimnàstica pel Club Gimnàstic de Terrassa

20 h

Concert per la cooperativa de músics
de l'escola Tecnos

20.30 h

Parlaments. Lectura del manifest diadacoop

21 h

Sopar popular elaborat per l'Ecobotiga L'Egarenca

22.30 h

Actuació del grup MIRATJAZZ i barra amb cerveses
artesanes Ninkasi

24 h

Final de la diadacoop

La Cooperativa Popular Els Amics (1929) és la més antiga de Terrassa
de les que hi ha avui. L'any 1935 van fer monedes amb valors de 5 i
10 cts. i de 1 i 5 pessetes.

Inscriu-te!

Ompli el formulari de contacte del lloc web <https://diadacoopters19.wordpress.com>
i com a comentari digues el nombre de persones que inscrius.

Reserva el sopar!

Ompli el formulari que trobaràs al lloc web <https://diadacoopters19.wordpress.com>
i efectua la transferència corresponent.

Organitza: Comissió diadacoop • Associació d'Economia Solidària de Terrassa, xarxa local de la XES

Amb el suport de: Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa, Generalitat de Catalunya • Servei d'Emprenedoria i
Economia Social, Ajuntament de Terrassa • Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental • Fundació Roca i Galès • Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya (XES) •
Ecobotiga L'Egarenca • SprintCoop • Eina • Som Energia • Grup Ecos • Grup Clade • Fiare • Coop57 • Confederació de Cooperatives de Catalunya • Federació de
Cooperatives Agràries de Catalunya • Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya • Federació de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya • Federació
de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya • Federació de Cooperatives d'Habitatges de Catalunya

Contacte: diadacoopters19@gmail.com

2018

#FemMemòria2018

SOM COMUNITAT

Ens organitzem formen part dels òrgans i consells un total de 122 persones

Patronat

President Xavier Palos
Vicepresident Rafael Ricolfe
Secretari Daniel Jover
Tresorera Mª Lluïsa Navarro
Vocalia Carles Campuzano, Miquel Corra, Jordi Garcia, Antoni Gavalda,
 Carme Herranz, Ivan Miró, Gerard Nogués, Montse Pallarès i Jordi Via

Equip Tècnic

Coordinadora Agnès Giner
Centre Documentació Cooperativa Mar Masip
Equip Jaume Gil

Consell Consultiu

Han col·laborat activament: Gemma Flores, Dolores Camats, Gabriel Plana
 i Gabernet, Joan Maluquer, Joan Pínto Balagué, Jordi Estivill Pascual, Joan
 Segura Segura, Jordi Via i Llop, Andreu Mayayo Artal, Margarida Colomar,
 Maria Amor Fernández, Montserrat Segarra, Teresa Franquesa Codinach,
 Xavier Plana Bassols i Esteve Puigferrat Aguilar

Cooperació Catalana

Miquel Corra, Enric Dalmau, Agnès Giner,
 Olga Ruiz, Ma. Lluïsa Navarro, Xavier Palos, Montse Pallarès, Jordi Paris, Ricard
 Pedreira, Carla Llabana, Joseba Palanca, Josep Busquets i Esteve Puigferrat

Servei Estudis i Projectes

Jaume Gil, Josep Magrinyà, Jaan Josep González, Lluís Carreras, Ramon Bastida,
 Joseba Palanca, Elai Serrano, Daniel Jover, Montserrat Sagarra, Ivan Miró,
 Miquel Corra, Ma. Lluïsa Navarro, Jaume Gil i Xavi Palos

Memòria i Prospectiva

Ignasi Faura, Josep Edo, Pere Gabriel, Antoni Gavalda, Marc Dalmau, Xavi Palos,
 Armand Vilaplana, Pere Solà i Josep Santesteban

Consell Assessor Biografies Coop. catalans

José Casanovas, Àngel Duarte, Montserrat Duch, Pere Gabriel, Andreu Mayayo,
 Josep Santesteban i Joaquim Albareda

Proveïdors 90% cooperatives i ESS

Editem

Revista Cooperació Catalana

Hem distribuït, amb Fundació Ginesta i CET, **25.300 exemplars** en total

708.400 pàgines x 1.768.446 **Persones** sòcies:
1.000 **Cooperatives** federades
197 **Biblioteques** Barcelona província
1.100 **Bústies** de correu electrònic
140 **Punts de distribució** internacional

Ofereim documentació cooperativa + accés online

Signem el conveni **Arxiu Revistes Catalanes Antiques**
 incorporarem capçaleres de revistes cooperativistes històriques

Hem aparegut en 6 mitjans de comunicació
 El Crític, La Directa, El Temps, Coop News, Sàpiens, L'Avenc

www.rocagales.cat @rocagales @fundacio.rocagales

FEM SOCIETAT

Col·lecció Cooperativistes Catalans

- POMÉS, Jordi.** Albert Pérez Baró. *El compromís vital amb el cooperativisme.* Fundació Roca Galés i Cassetania ed. Barcelona-Vall, 2018. Núm. 31
- GAVALDA, Antoni i PIÑANA, Marcel·li.** Josep Raig Magrinyà. *La cooperació valenta, de gestió ètica.* Fundació Roca Galés i Cassetania ed. Barcelona-Vall, 2018. Núm. 30

En col·laboració

- DALMAU I TORVÀ, Marc.** (2018) *Gràfica cooperativa a Barcelona. Iconografia del cooperativisme obrer (1875-1939).* Ed. Montaner.

Comuniquem

Web **17.500 visites/any**
48 visites/dia **1.750 a la revista**
256 a la biblioteca

Xarxes socials 2018 **43 noves seguidors** a Facebook
800 en total
254 noves seguidors a Twitter
1.399 en total

Reconeixem amb

Premis Fundació Roca Galès

- 26è Premi Jacint Dunyó a Rocaguinarda pel foment del cooperativisme i l'economia social i solidària
- 20è Premi Albert Pérez-Bastardas a Trèvol Scll per la protecció del medi ambient, l'educació ambiental i la sostenibilitat
- 9è Premi Benet Vigo a Proactiva Open Arms, pel foment del benestar social

Ajuts a la recerca en col·laboració amb ACCID

- De 1500€, per 'L'impacte de la missió en els objectius econòmic-financers i socials de les cooperatives de treball de Catalunya'.

Premis aracoop

Guardats amb el suport del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

- 1200€ per 'Anàlisi de les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús'
- 1000€ per 'La donación de alimentos a entidades con fines sociales y su papel en la lucha contra el desperdicio alimentario'
- 800€ per 'Alternative funding instruments for Servei Solidari'
- 1200€ per 'L'espai fest agriari com a promotor de l'economia social a l'àmbit rural'
- 1000€ per 'La Diversa. Creación de una agencia feminista de Gestión Cultural'
- 800€ per 'Impuls del primer supermercat cooperatiu a Barcelona'

COL·LABOREM

Fem xarxa i organitzem

- juny Lliurament Premis Fundació Roca Galès 2018
- juliol Diadacoop 2018 Sopar i concert a Sant Cugat
- agost Universitat Catalana d'Estiu
- octubre VII FESC (Fira d'Economia Solidària de Catalunya)
- Premis Aracoop
- Inauguració plaça Jardinetes Elisa García
- Taules rodones i xerrades al Museu d'Història
- novembre Inauguració de l'exposició Catalunya, Terra Cooperativa
- febrer a nov. Emprius sobre cooperativisme: fraternitat, economia solidària, Hilari Salvadó, cooperativisme viàries i educació

Participem econòmicament

Aportacions: Quèviure, Obligacions, Coop 57

Quotes: ACCID, APPEC, CIRIEC, Coordinadora Catalana de Fundacions, Coordinadora Centres d'Estudis de Parla Catalana, FETS Financament Ètic, Omnium Cultural, XES

Socis: Som Connexió, Quèviure, La Directa, La Borda, La Jornada i Fiare banca Ètica

Socis Col·laboradors: Abacús i La Borda

Títols: Cos, cooperativa de salut, L'Olivera, Ràdio Associació de Catalunya

Treballem conjuntament

Alternatives Econòmiques, 31a Conferència Catalana per un futur sense nuclears, Fira Litoral, La Directa, Malarrassa, Pacte Nacional pel Referèndum, Plataforma per la Pau 'No fins par'

En conveni amb: la Catedra d'Economia Social del TecnCampus de la UPF

Redistribuem

Fons Propis, el patrimoni net

Fons dotacionals

Excedents d'exercicis anteriors

Excedent exercici 2016

Amb un total de **1.693.307,32€**

1.375.270€

299.980€

16.051,62€

Les Despeses, dades del balanç

Amb un total de **386.600€**

DF Despesa aplicada a fins fundacionals*

75% Aplicat a Cooperativisme

10% Aplicat a Medi Ambient

15% Aplicat a Benestar Social

DE Despesa d'Estructura

(*) En cada un dels àmbits s'ha contemplat un 14% de despesa d'estructura.

Protegim el medi ambient

Per reduir la petjada ecològica, hem tingut cura de la sostenibilitat en tots els nostres actes.

Proveïdor d'electricitat d'energies renovables: Som energia Scll

Serveis de missatgeria ecològica: Missatgers Trèvol Scll

Serveis de neteja ecològica: Trèvol neteja Scll

Sota els criteris de

Balanç social XES · Pam a Pam · Panoràmic

Inseminació de confiança, segura i ètica

Cos, Cooperativa de Salut
@COScooperativa

Ja fa més de mig any que hem integrat el servei de ginecologia i tanquem, així, el cercle de **l'acompanyament a la salut de la dona**, de manera integrativa amb les diferents mirades dels professionals del nostre centre.

Ara, posem a l'abast de tothom la **inseminació** i ho fem de la mà de la Dra. Pilar Roca, la nostra ginecòloga, **que amb més de 20 anys d'experiència en el terreny de la reproducció assistida**, és la persona que acompanya tot el procés.

LA INSEMINACIÓ

Al llarg del procés d'inseminació facilitem a la dona i a la seva parella, en cas que en tinguin, tota la informació necessària per tal de resoldre els dubtes i inquietuds que puguin anar sorgint. Durant la primera visita es realitza una història personal minuciosa i demanem proves diagnòstiques de la capacitat reproductiva segons necessitats, com per exemple analítiques hormonals, grup sanguini, citologia de coll uterí i ecografia ginecològica.

La inseminació té lloc en un ambient agradable i pròxim on no hi ha cabuda per a la pressa. El semen del donant prové del banc del CIRH de Barcelona, referent en aquest terreny.

LA INSEMINACIÓ DES D'UNA MIRADA INTEGRATIVA

En el procés d'inseminació s'avalua constantment l'estat anímic i funcional de la dona i es valora la necessitat de ser acompanyada per altres terapeutes que formen part de l'equip multidisciplinari que treballen en el marc de la medicina integrativa de Cos. Així, des del moment que iniciem l'acompanyament podem activar ja un treball per iniciar l'estimulació del sòl pelvià i la millora de la circulació de tota la zona de la pelvis. Això es fa al mateix temps que les proves necessàries per establir el diagnòstic que ens ajudi a esbrinar el perquè de la dificultat en la fecundació.

La **fisioteràpia del sòl pelvià** és una bona eina per millorar la fertilitat ja que valora petites disfuncions que molt sovint no són detectades durant les proves complementàries com per exemple tensions entre vísceres pelvianes, rigidesa del coll de l'úter, bloquejos articulars, pressió abdominal elevada, augment de to del sòl pelvià que dificulta la penetració, etc. Un treball dirigit a aquesta zona ajuda a millorar la mobilitat visceral, el to muscular, la vascularització i, com a conseqüència, millora la fertilitat. Aquest treball està indicat tant en cas d'embaràs natural com en cas d'inseminació artificial.

El procés d'inseminació també pot ser acompanyat amb un treball des de la **Medicina Tradicional Xinesa** que ens ajudi a equilibrar l'organisme, fent ús de l'acupuntura i de la fitoteràpia principalment, però també de la moxibustió i de la dieta. En concret es tracta de millorar la circulació sanguínia (i energètica) a la zona per aconseguir una millor irrigació i per tant una flexibilitat més gran dels òrgans, la qual cosa facilita el moviment i estimula la funció hormonal. Es tracta, en definitiva, i quan treballem amb la dona, d'optimitzar la capacitat reproductiva i, encara que és evident que si hi ha una baixa producció ovàrica no podem canviar-la, sí que podem millorar la temperatura basal, el teixit endometrial i l'ambient on l'òvul fecundat serà acollit.

Amb l'**osteopatia**, l'abordatge sol anar orientat a alliberar les tensions fascials i viscerals de la zona pelviana de la persona, home o dona, tant de l'aparell locomotor com dels òrgans interns, evidentment i especialment la zona d'úter-ovaris-trompes. També s'explora la situació d'estrès i s'intenta reduir amb maniobres de relaxació del sistema nerviós.

Amb la **teràpia neural** aconseguim reequilibrar el cos a través de la infiltració de procaïna al sistema nerviós i tenir un efecte antiedat amb la millora de la circulació, oxigenació i reparació dels teixits.

L'**acompanyament psicològic** és, de vegades, necessari en aquest procés on es barreja el desig de ser mare amb la salut

i la il·lusió amb la por. Som fills i filles d'una societat que viu amb molt d'estrès, el qual dificulta l'embaràs d'una manera marcada.

INSEMINACIÓ ÈTICA I DINS EL MARC DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

La pregunta i el repte que ens plantejem quan posem damunt de la taula el nou servei d'inseminació és evident: com podem acompanyar la fertilitat des del model clínic amb el qual treballem i des del model ètic que es desprèn de la nostra cooperativa? Com acompanyar-la sense convertir-la en objecte i font exclusiva de lucre? Com posar les dones al centre d'aquest procés?

Volem que la dona que rep una inseminació, amb o sense parella, rebi una atenció adequada, segura i pròxima, garantint un acompanyament pròxim i respectuós amb tots els seus processos. I a més a més, volem fer-ho a preus i dins del marc de l'economia social i solidària.

Entenem que en el procés per quedar-se embarassada hi intervenen molts factors, alguns dels quals podem treballar i d'altres de més estructurals que, de moment, només podem assenyalar i posar de manifest. I conscients d'aquesta multifactorialitat, posem en marxa tot l'equip per tal d'acompanyar-la en tots els àmbits: el físic, l'emocional i l'energètic. Sense oblidar, en cap moment la naturalesa social de la nostra organització.

Assegurem compromís

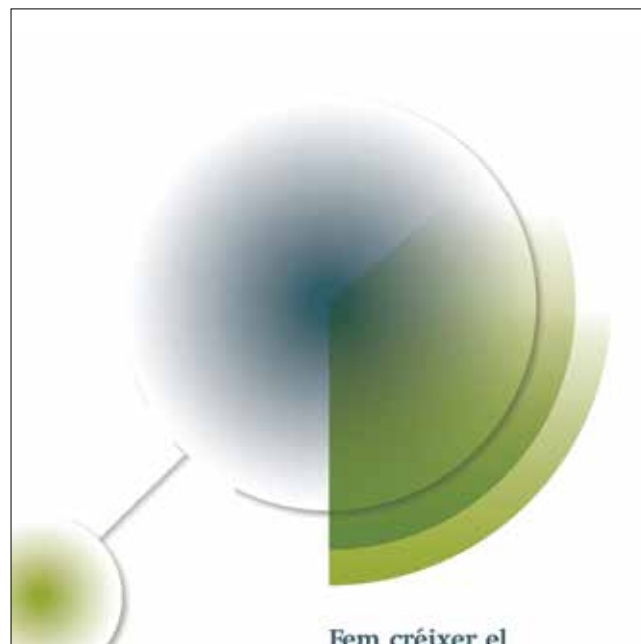

Descobreix les assegurances ètiques i solidàries

Amb Arc Cooperativa pots fer un consum responsable tot impulsant el mercat social

www.arc.coop

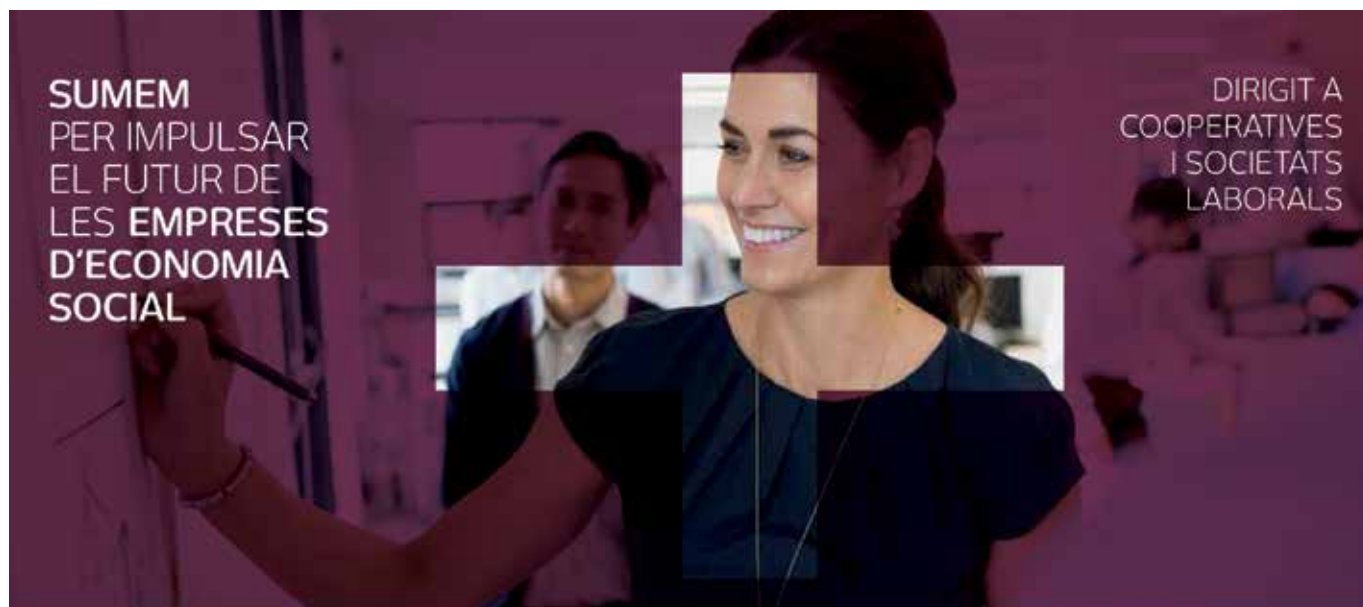

Fem créixer el moviment cooperatiu i donem veu a les cooperatives de treball

Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
Presenta a les xarxes, seguiu-nos a

Premià 15, 1r pis
08014 Barcelona
933 18 41 62
www.cooperativetrebball.coop

Facebook i Twitter
Cooperatives de Treball de Catalunya

SUMEM PER IMPULSAR EL FUTUR DE LES EMPRESES D'ECONOMIA SOCIAL

DIRIGIT A COOPERATIVES I SOCIETATS LABORALS

LÍNIA DE FINANÇAMENT EaSI

ECONOMIA SOCIAL: LABORAL Kutxa ha signat, amb el Fons Europeu d'Inversions, la major línia dedicada exclusivament l'economia social a Europa, 50 milions d'euros.

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

si voleu més informació contacteu amb
Jesús Camarero - Telèfon: 93 201 26 44
jesus.camarero@laboralkutxa.com

Hi ha una altra manera

Aquest finançament té el suport de la Unió Europea en el marc de l'instrument de garantia establert de conformitat amb el Reglament (UE) núm. 1296/2013 del Parlament Europeu i del Consell, relatiu a un Programa de la Unió Europea per a l'Ocupació i la Innovació Social «EaSI». Aquesta garantia està finançada per la Unió Europea en el marc

Quaranta anys i tot per fer

Carme Giménez Capdevila
L'Apòstrof, SCCL

Als quaranta anys moltes persones ja han assolit la majoria de fites que s'han proposat a la vida: les qui volien tenir fills els estan criant; les qui volien ser propietàries d'una casa estan pagant la hipoteca; les qui volien convertir-se en cantants d'òpera ja ho són... Se suposa que als quaranta anys la gent ja està bastant situada i estable a la vida, però no és el cas dels protagonistes d'*Aprender bahasa es fácil*.

Aprender bahasa es fácil, primera novel·la de Marta Salinas (Barcelona, 1973), narra quatre mesos de la vida d'una parella, una dona i un home d'uns quaranta anys que s'instal·len en una illa paradisiàca del sud-est asiàtic. Hi arriben il·lusionats, perquè els han dit que allà és molt fàcil guanyar-se la vida. Però, un cop hi són, s'adonen que no és així i que, a banda de tenir-se l'un a l'altre i una aranya al jardí, no tenen gaire res més.

La novel·la —essencialment és una història d'amor— explora el tema de les expectatives no complertes i la precarietat laboral. Com a teló de fons, *Aprender bahasa es fácil* narra també en el pes de la quotidianitat en una relació d'amor, una relació farcida de moments fantàstics però també de rutines que acaben sent pesades.

Val la pena destacar quatre característiques de la novel·la: en primer lloc, la ironia. La ironia embolcalla tot el relat i, lluny de la frivolitat, permet dir coses que, expressades d'una altra manera, semblarien patètiques o dramàtiques.

En segon lloc, el format. Es tracta d'una novel·la curta, un format molt poc usual a casa nostra que té com a singularitat que, en una tarda, i d'una sola tacada, pots entrar en una història i sortir-ne.

En tercer lloc, l'autoficció. Tot i que actualment és un gènere bastant desprestigiat per l'abús que se'n fa, *Aprender bahasa es fácil* parteix d'un fet real: l'estada que va fer l'autora en diverses illes del sud-est asiàtic durant poc més d'un any. Explica James Salter que parlar sobre un mateix sempre fa por però que, al capdavant, és el millor material de què disposem, perquè és el que coneixem millor. Però no cal ser temeràriament sincer, matisa Salter, diluir la frontera entre la realitat i la ficció és un dels grans privilegis de qui escriu.

Finalment, l'escriptura fragmentada. Amb una novel·la breu com aquesta s'adiu una estructura feta a partir d'escenes curtes. Les escenes curtes

permeten una escriptura àgil i directa i anar combinant tots els fils narratius del relat.

Marta Salinas treballa com a correctora, redactora i guionista a la cooperativa L'Apòstrof. A la solapa del llibre, explica que de jove va anar al Meca-ràpid i va assolir les 210 pulsacions per minut. Es tracta d'un detall bastant irrellevant en la vida de qualsevol persona, però que ha volgut destacar irònicament per contrarestar la sobrevaloració que es fa avui dels títols acadèmics.

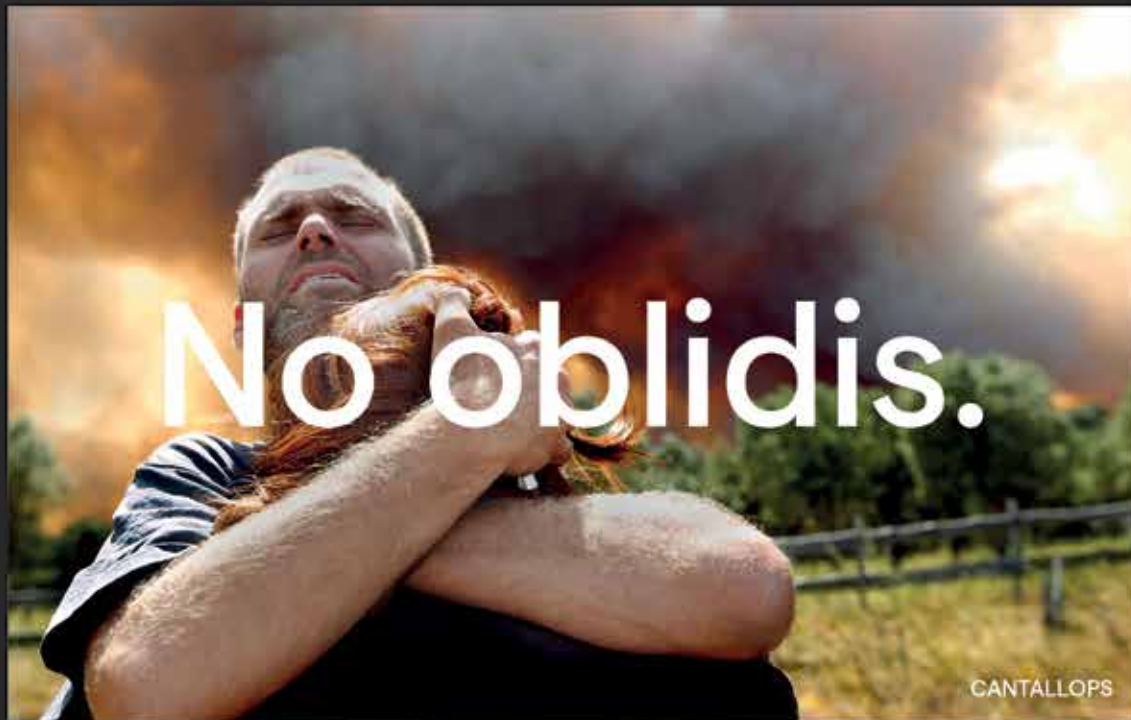
Aprender bahasa es fácil.

Marta Salinas

Barcelona, Triangular Edicions, 2019

ISBN: 978-84-949437-1-3

89 pàgines

CANTALLOPS

Si oblidem la història,
es tornarà a repetir.
Al bosc i en zones
properes, recorda-ho:
no hi llencis burilles
ni deixalles, no hi
encenguis coets,
no hi deixis restes de
treballs forestals i
no hi facis barbacoes.

#ElFocNoSoblida

**Contra els
incendis forestals,
cap foguera,
cap cigarreta,
cap descuit.**

Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Generalitat
de Catalunya

Milions
de futurs